

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., po jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se za 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolé frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“.

Upravnistvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Vabilo na naročbo.

Slavno p. n. občinstvo uljudno vabimo na novo naročbo, stare gospode naročnike pa, katerim bo potekla koncem meseca naročnina, prosimo, da jo o pravem času ponové, da pošiljanje ne preneha.

„SLOVENSKI NAROD“

velja za Ljubljanske naročnike brez pošiljanja na dom:

Za vse leto	13 gld. — kr.
„ pol leta	6 „ 50 „
„ četrt leta	3 „ 30 „
„ jeden mesec	1 „ 10 „
Za pošiljanje na dom se računa 10 kr. na mesec, 30 kr. za četrt leta.	

S pošiljanjem po pošti velja:

Za vse leto	15 gld. — kr.
„ pol leta	8 „ — „
„ četrt leta	4 „ — „
„ jeden mesec	1 „ 40 „

Upravnništvo „Slov. Naroda“.

V Ljubljani 24. junija.

Na Dunaji izhajajoč šaljiv list prinesel je te dni na prvi strani podobo, ki izvrstno označuje položaj v Ogerskeji, po končanih volitvah. Na ogromni volilni šarici sedi minister Tisza in si z vso silo svojega dolgotasnega trupla prizadeva povezniti pokrov na šarico, da bi tako zadržal vsebino, katera v podobi tršatega možaka s podkovanimi čizmami in debelo batino v roci ter pristno madjarski zasuknenimi brkami hoče dobiti si duška. Videč, da se mu je trud vsaj deloma posrečil, vsklikne Tisza: „Hát, da ni zmagala liberalna stranka, kaj lepega bi bilo bruhalo vunkaj!“

Ni treba skoro praviti, da podoba v šarici priprta predstavlja protisemitizem in da je baš zaradi protisemitizma ministra Tisze uspeh pri zadnjih volitvah nepopolen in skoraj bolj podoben moraličnemu porazu, nego sijajnej zmagi.

Vlada pridobila si je sicer krepko nadpolovično večino, katero bode še pomnožilo 40 zastopnikov iz Hrvatske, a glavni kolovodje liberalne stranke, najbolj nadarjeni njeni pristaši, so propali in malo upanja je, da bi novoizvoljeni pripadniki minister-

stva popolnem nadomestili propale že izvežbane in v dolgem parlamentarnem življenji izkušene možake. Na volišči obležali so dr. Falk, glavni urednik „Pester Lloyd“, jeden najduhovitejših pisateljev Ogerske, isto tako Paul Moricz in gospoda Tisze lastni svak, dočim je zmerna opozicija skoro z vsemi svojimi vodji zmagala, protisemiti pa dosegli so tolik uspeh, da bi si nihče kaj takega mislil ne bil. Protisemiti, ki so imeli do sedaj samo 4—5 zastopnikov, narastli so na 17 — kakor nekateri računajo na 19 ali celo na 23 — bodo tedaj v bodoče po številu četrta stranka v zbornici. Protisemitizem je, kakor kaže ta volilni izid, v zadnjih letih v Ogerskeji silno napredoval, kajti pomisliti treba, da pri volitvah ni bilo brez oborožene sile in da je vlada upotrebila ves svoj upliv, postavila ves svoj aparat na volišče, da bi še zadržala pokrov nad ozbiljno nevarno in osodopolno šarico.

Pa posrečilo se jej je le deloma, ne le, da so protisemiti pridobili novih močij in da se je pri volitvah pokazalo, da imajo mnogo simpatij in pristašev mej prebivalstvom, je gotovo tudi to, da bode zmerna opozicija v vseh vprašanjih, proti vladi naperjenih, soglasno postopala s četrto stranko, kajti konservativcem je Tisza, ker je protestant, že dolgo trn v peti in protisemiti in zmerna opozicija bodo roko v roki v vseh važnejših vprašanjih vladi stavili ovire, protisemiti skrbeli bodo za narodno papriko, to je za škundale in tako se bode zaviralo delovanje v parlamentu.

Ta položaj pa ima svoj izvor v prevelikej popustljivosti proti židom in v obžalovanja vrednih ogerskih odnosajih, ki so se v vsej svoji nagoti pokazali povodom Tisza-Eszlarske pravde. Narod spoznal je, da ne vlada pravica, temveč židovski denar, da je mnogo taci v višjih krogih, ki nemajo čist h rok in „Tisza-Eszlar“ postal je tako rekoč bojni klic mej volitvami in Eötvös, zagovornik židov v tej pravdi propal je v vseh volilnih okrajih sramotno, Szalay, zastopnik matere umorjene Esther Solimossy pa je bil sijajno izvoljen.

Protisemitizem, ali kakor ga je nazval naučni minister Trefort v svojem govoru v Požunu, socializem, komunizem, utaboril se je tudi v Ogerskeji, tudi ondu silijo socialno-agrarna vprašanja naprej z

namenom, da se izpodrinijo dosedanja lažilberalna načela, da se omeji vsemogočnost in brezozirnost Abrahamovih potomcev. Protisemitizem je znamenje naše dobe, postal je sila, katero je vzgojila dosedanja napačna politika, sedanja napačna socialna uprava, in s to silo bode računati vsakej državi, katerej je skrb, da se za časa prepreči preteča nevarnost.

Trgovska in obrtna zbornica.

(Dalje.)

Predlog št. I. se takó, kakor je bil stavljen, ni vzprejel, a vzprejel se je jednoglasno predlog odseka za tarife, da se bode klasifikacija nemških državnih železnic ne gledé na sklepe drugih železnic upeljala ter izvela. Po tem predlogu se bode predlagalo, da se naslednje, zdaj specialnemu cenovniku uštete vrste lesa pri avstrijsko-ogerskih železnicah uvrsté v razred C: 1. Okrogla deblovina ali drogovi (tudi surov, obsekan les) do 2.5 metra dolg. 2. Panjevi (štorovina), razklan les (polena). 3. Dračje in vejevje (fašine). 4. Krajniki, kateri pri žaganju lesa odpadejo, ne čez 6 metrov dolgi. 5. Naslednje pri jamah uporabljeno lesovje: deblovina, stebri, železniški pragovi, prečnice, krajevniške deske, krajevniški kóli, vse do 6 metrov dolgosti, kakor tudi tanke dešice do 1.5 metra dolgosti. — Predlagatelj namen je bil, doseči, da bi se surova deblovina do 6 metrov dolgosti, brez razložka, čemu se rabi, uvrstila v razred C.

Drugi in tretji predlog se je le gledé odprave refakcij vzprejel, vzprejel pa se je jednoglasno naslednji predlog odseka za tarife:

„C. kr. ravnateljstvo se živo prosi, da po udobljeh dozdanih izkušnjah ob času ukrene, da se te refakcije kolikor možno odpravijo.“

Ker je g. K. Luckmann odpravo refakcij pri lesu še le tedaj nameraval, ko bi bil za menj vredne vrste lesa, posebno za les za kurjavo in oblikovec upeljan že izjemni cenovnik I., ni bil zadovoljen, da se je glasovalo le o jednom delu njegovih predlogov ter se je držal svojega predloga zaradi splošne upeljave, izjemnega cenovnika št. I.

Vladni zastopnik se je izjavil proti upeljavi izjemnega cenovnika št. I., ker bi za posamne relacije povišali se dozdani podstavki.

LISTEK.

Knez Serebrjani.

(Ruski spisal grof A. K. Tolstoj, poslovenil I. P.)

XXXI. Poglavlje.

Božja sodba.

(Dalje.)

Dolgo se je slišalo po trgu glasno razgetanje dirjalca. Zdaj je vzdignil glavo, raztegnil svoji nosnici, mahnil z repom in z lahкими skoki, skoro nedotikajoč se zemlje, dvigal se je proti Morozovljevu konju; a ko je knez, ne da bi se bil sešel z Morozovom, nategnil vajeti, skočil je dirjalec v stran in preskočil bi bil ograjo, ko bi ga ne bil jezdec s spretnim obratom prisilil, vrniti se na prejšnje mesto. Tedaj se je spel na zadnji nogi po konci in vrtil se na zadnjih nogah in trdovratno hotel zvrniti se na hrbet, knez se je zabrnil v sedlu, odjenjal vajeti in dregnil ga v bok s svojima ostrima ostrogama. Konj je odskočil, potem pa obstal, kakor bi bil pribit. S krvjo zalite oči so gledale na vse strani in po zlatorumenej dlaki so se videle napete žile kakor umetno pletena mreža.

Pri pojavljenji Vjazemskega, ko je prijahal, zvené in ves blesteč se, prav kakor bi bil obrizgan z zlatim in bisernim dežjem, se Vladimirski goslar ni mogel zdržati strmenja, pa njegovo začudenje je bolj veljalo konju, kakor jezdecu.

— Oh, kakšen konj! — rekel je, zateptal z nogama in prijel se za glavo, — oh, tak konj! Takega konja še nesem videl! Kajti vsakeršne smo že dobili, a takega nam še ni Bog poslal! Kaj bi bilo tedaj, — mislil si je sam pri sebi, — temu jezdecu prijahati na Pagansko Lužo.

— Slišiš, — nadaljeval je veselo in sunil svojega tovariša, — ali slišiš, tepec, kateri konj ti bolj dopade?

— Ta! — odgovoril je fant in pokazal s prstom Morozovljevega konja.

— Ta? Zakaj pa ta?

— Zato, ker je debelejši! — odgovoril je leno fante.

Goslar se je zasmeljal, pa baš tedaj razlegel se je glas carskih glasnikov.

„Pravoslavni ljudje!“ — klicali so na vse strani trga, — „začne se sodni boj mej carjevim dvornikom knezom Afanasijem Vjazemskim in bojarjem Družno Andrejevičem Morozovim zaradi raz-

žaljenja časti, poboja in poškodovanja ter odpeljitve Morozovljeve bojarinje! Ljudje pravoslavni! Molite k svetej Trojici, da podeli zmago pravičnej stvari!“

Po trgu je vse utihnilo. Vsi gledalci so se začeli križati, a bojar, ki je imel nadzorovati dvoboj, stopil je k carju in spregovoril, nizko poklonivši se:

— Ali ukažeš, car, začeti boj?

— Začnite! rekel je Ivan.

Bojar, okolniči, prič, zagovornika in pisarja odšli so v stran.

Bojar je dal znamenje.

Protivnika sta potegnili orožje.

Po družem znamenji bila bi morala skočiti drug na drugega, pa k začudenju vseh zmajal se je Vjazemski na sedlu in spustil je iz rok vajeti. Zvalil bi se bil na tla, ko ne bi bila zagovornik in priča pritekla in pomagala mu zlesti s konja. Pribitevši hlapci prijeli so njegovega konja za uzdo.

— Odpeljite ga! — rekel je Vjazemski, gledajoč okrog z mračnimi očmi.

Videč, da je knez zlezal s konja, skočil je tudi Morozov s svojega črnopegastega konja in dal ga konjskim hlapcem.

Morozovljevi zagovornik podal mu je velik at

Ker se je prej omenjeni predlog odseka za tarife vzprejel, je izjavil predsednik, da predlog g. K. Luckmanna odpade.

Ta pa je omenil, da je odsek za tarife priporočal vzprejeti le jeden del njegovih predlogov, da naj bi se še glasovalo o onem delu njegovega predloga, kateri zahteva splošno upeljavo izjemnega cenovnika, za nekatere vrste lesa. Na to je odgovoril predsednik, da g. K. Luckmanna predlog odpade, da mu je pa na voljo dano, pri prihodnji seji zopet postaviti predlog, kar tudi namerava storiti.

Od predloga štev. III. in IV. je predlagatelj odstopil.

Konečno opomni gosp. poročevalec, da bi bilo dobro, če bi udeleženi krogi v tarifnih zadevah izrazili svoje želje, da bi se moglo o njih posvetovati in bi se opravile pritožbe odpraviti mogle.

Zbornični predsednik gosp. J. Kušar izreka g. poročevalcu za vztrajno zastopanje trgovskega in obrtnega stanu pri državno-železničnem svetu zahvalo.

G. V. Petričič izreka željo, da bi se v odseku posvetovalo o tarifah.

G. K. Luckmann meni, naj bi se taka posvetovanja vršila še le tedaj, ko bodo zbornici dotične želje znane.

Zbornični predsednik g. J. Kušar opomni, da bodo udeleženi krogi pač kaj izrazili svoje želje, ko hitro zvedo o vsebini tega poročila.

Zbornica vzprejme poročilo člana državno-železničnega sveta g. K. Luckmanna z zadovoljstvom v znanje, ter se popolnem strinja z zahvalo, izrečeno po zborničnem predsedniku.

IV. G. zbornični tajnik poroča o prošnjah firm Avg. Tschinkelnovih sinov in K. Molineja; v teh prošnjah se prosi za znižanje dozdanih vozarinskih postavkov. G. poročevalec čita prošnje, nanašaje se na gosp. K. Luckmanna poročilo o posvetovanjih državno-železničnega sveta, v katerem poročilo se omenja vozarina teh firm ter predlaga v imenu odseka:

Zbornica naj blagovoli obe prošnji najtopleje priporočati c. kr. ravnateljstvu za državno-železnično poslovanje na Dunaji.

Predlog se jednoglasno vzprejme.

(Dalje prih.)

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 24. junija.

„Narod. Listom“ se poroča iz Gradca, da misli vlada v kratkem izdati **jezikovno naredbo** za južno Štirsko. Ker je pa za sodnije že 18. aprila 1882 bila zdana taka naredba, tako se sme domnevati, da bode nova naredba se tikala rabe jezika upravnih uradov. Mi bi želeli, da se bi s tako naredbo predolgo ne odlašalo, in bi se potem vestneje izpolnevala, kakor dotična naredba pravosodnega ministerstva.

Predvčeraj se je odkril v Pragi spomenik znamenitemu **českemu** rodoljubi in boritelju za narodne pravice dr. Sladkovskemu. Če tudi je ves čas ploga lila, vender se je podalo kakih 200 českih društev in mestno zastopstvo na njega gomilo. Nad 100 vencev se je položilo na spomenik.

Skupni finančni minister grof Kallay prišel je predvčeraj čez Bihač v Banjaluko. Povsod

ščit z mednimi ploščami, ki je bil pripravljen, ko bi bil peš boj.

Zagovornik Vjazemskega podal mu je tudi ščit z zlatimi ploščami in resami.

Pa Afanasij Ivanovič ni imel dosti moči, natakniti ga na roko. Nogi sti se mu opotekli, in pal bi bil v drugič, ko bi ga ne bili prijeli.

— Kaj je s teboj, knez? — rekla sta v jeden glas zagovornik in priča, in s strmenjem mu gledala v oči; — postavi se, knez! Na bojišči pasti je vse jedno, kakor biti pobit!

— Snemite z mene oklepno srajco! — rekel je Vjazemski, težko dihač. — Korenina me duši!

Vrgel je s sebe čelado, raztrgal ovrtnik oklepne srajce in odvezal je z vratu vrstico, na kateri je visela svilnata vrečica, v kateri je bil močvirni golubec.

— Zemlja naj te požre, čarovnik! — zakrival je in vrgel daleč proč vrečico, — prokleti vrag, kaj si me goljufal!

Družina Andrejevič šel je na Vjazemskega z golim mečem.

— Podaj se, pes, — rekel je in zamahnil, — kesaj se svojih pregreh!

je bil od prebivalstva navdušeno pozdravljen, v Banjaluki ostal je dva dni, in dajal avdijence, in pregledoval urade, od tam pa pojde čez Varčar, Vakuf, Jajce v Serajevo.

Zdaj je že izid volitev na **Ogerskem** znan, samo nekaj ožjih volitev bo še, ki pa ne bodo dosti premenile rezultata. Vladna stranka ima 231 mandatorov, 2 več nego jih je imela v prejšnjem državnem zboru. Vlada ima v domačih ogerskih vprašanjih 56 glasov večine, v onih pa, pri katerih glasujejo Hrvatje v najneugodnejšem slučaju 21 glasov večine.

Vnanje države.

Francoska zbornica je v sobota sklenila prestopiti k drugemu branju brambenega zakona. Poprej je že vsprejela dostavek, da bodo v Algieru naseljeni Francozi služili le jedno leto. — V senatu se nadaljuje debata o ločitvi zakonov, in zavrgel se je predlog, da bi se ločen soprog, ako ima otroke iz prejšnjega zakona, ne smel zopet oženiti.

Nemški državni zbor se bode zaključil še le prvi teden julija. K delniškemu zakonu bode svobodomiselna stranka predlagala mnogo dostavkov, kar bode zavleklo drugo branje. Da pa novi davkovski zakoni ne pridejo več na vrsto, je gotovo.

Sestavi liberalnega ministerstva na **Norveškem** stavijo se razne zapreke. Prošt Essendrop neče ustopiti v novo ministerstvo, sedanja državna sovetnika Dahle in Koren pa tudi ne, ako se ne prizna sankcijsko pravo kralju od zbornic, za kar pa ni dosti upanja. Pa tudi več drugih veljavnih oseb je že zavrnilo ponujane portfelje.

Na **Angleškem** se vedno bolj misli na reformo zgornje zbornice. V petek se je že poskusilo zgornjo zbornico samo k temu pripraviti, da se loti take reorganizacije. Lord Roseberry je predlagal, da se ustanovi posebno komisija, ki bode preiskovala, kako bi se dal pouzdigiti zakonodaven upliv zgornje zbornice. Lord Derby je nato izjavil, da bode vlada podpirala ta predlog, ako se bode imenovanje dosmrtnih članov smatralo kot sredstvo za povišanje upliva zgornje zbornice. Granville formulaval je dotični predlog, kateri je pa bil zavržen s 85 proti 45 glasom. Roseberry-jev predlog je pa že s 77 proti 38 glasom. Iz tega se razvidi, da je pal precej članov zgornje zbornice, ki so za reformo in to število bode vedno naraščalo, dokler ne pride v večino. Reforma zbornice je pa tudi potrebna, ker sedanja njena organizacija je že zastarela.

Kolikor dozdam vemo, obseza neki angleško-francosko sporazumljenje zastran **egiptovske** konference sledeče točke: 1. Da se Francija odreče zopetnemu ustanovljenju francosko-angleške kontrole v Egiptu, in da ne bo nikdar z orožjem posredovala v Egiptu brez dovoljenja Anglije. 2. Angleška umakne svoje čete do 1. januarja 1888 l. iz Egipta, ako bode velevlasti spoznale, da je to mogoče brez nevarnosti za varnost v Egiptu. 3. Funkcije komisije „caisse de la dette publique“ se tako razširijo, da se jo bode z leta 1886 vprašalo za svet pri določevanju budgeta, vendar se bode pri tem morala držati določeb normalnega budgeta, katerega bode predložila Anglija konferenci. Ta komisija bode imela pravico, ugovarjati proti vsakim ta budget presegačim izdatkom, izvzemši v slučajih ko bi šlo za mir in varnost dežele. 4. Ko odidejo angleške čete, bode ta komisija nadzorovala tudi državne dohodke in pazila na to, da se bode res vsi stekali v državni zaklad. 5. Predsednik te komisije bode vedno Anglež. 6. Angleška vlada bode, predno mine obrok okupacije velevlastim in Turčiji predložila načrt neutralizacije, Egipta, kateremu bode za podlago za Belgijo veljavna načela, in ob enem bode stavila predloge tikačote se Sueškega prekopa v smislu okrožnice z 3. januarja 1883. 7. Te določbe stopijo v veljavo, ako se vsprejmo finančne določbe, katere bode Anglija predložila konferenci. Misli se, da bode angleški parla-

Zagovornika in priči sti skočili mej kneza in Morozova.

— Ne! — rekel je Vjazemski in v njegovem mračnem pogledu vspihnila je prejšnja jeza, — zdaj je še prezgodaj udati se! Goljufal si me stari vran! Svoj meč pomočil si v blagoslovljeno vodo! Postavil bom za sebe družega borca in potem bova videla, čegava bode zmaga!

Mej zagovornikoma obeh strank nastal je spor. Jeden je trdil, da je sodba končana Morozovu v korist, drugi pa, da sodbe še celo ni bilo, ker ni bilo boja.

Car je v tem zapazil trepetanje Vjazemskega in velel si je podati vrečico, ki jo je ta vrgel proč. Ogledal jo je z radovednostjo in nezaupljivostjo, ter poklical je Maljuto.

— Shrani to! — zašepetal mu je, — dokler ne vprašam zopet po tem! A sedaj, — rekel je glasno, pripeljite k meni Vjazemskega!

— Kaj, ljubi Afanasij? — rekel je in zasmejal se dvoumno, ko je k njemu prišel Vjazemski, — vidi se, da ti Morozov ni kos?

— Car, — odgovoril je knez, čegar obraz je bil pokrit s smrtno bledostjo, — moj sovrag me je prevaril! Poleg tega pa še z onega časa, odkar sem

ment rad odobril to sporazumljenje. Francoski listi ga grajajo, vendar bode v zbornici vlada najbrž tudi dobila večino. Kakor „Times“ poroča misli Gladstone predlagati, da se zmanjšajo obresti egiptovskega dolga za 1/2 odstotka.

Dopisi.

Iz Šaleške doline 20. junija. [Izv. dop.]

Tukajšnji kmetovalci so jako nejevoljni na letošnjo deževno vreme, ker se, jednako političnemu obzorju na Slovenskem — neče zvedriti. Zdaj o Kresu je tako rekoč mrzlo in komaj sonce posije, že preti od druge strani nevihta. Pri taki priliki se mežnar v potu svojega obraza trudi, prisluziti si vsakdanji kruhek. Kakor hitro nevihta preti, zvonijo pri vseh cerkvah, včasih z vsemi zvonovi — češ, to mora točo pregnati.

Posestniki tudi vedo v jeseni, o času prostovoljne bire mežnarjeve zasluge dovoljno ceniti, in dosti več zasluži tisti, kateri je bolj pridno — zvonil, mimo onega, katerega ob nevihti ni bilo doma. V Št. Janži na Vinski gori sicer zvonjenje toči ni v navadi a tamkaj tega treba ni, kajti ondi imajo „kunšnega moža“, kateri točo preganja — in je sosedom že naprej obljubil, da se letos toče bati treba ni, on jo bo že odvrnil, saj bi jo bil tudi pred dvema letoma, da bi bil doma.

Preganja pa točo z „žoganim pülfrom“, s katerim neki proti preteči nevihti kaj spretno streljati ume, (ima li zato dovoljenje od politične oblasti — in je li nemara patent na to vzel? Smodnik so mu baje nekje blagoslovili, kje „tega ni povedal“, samo toliko je povedal, da v Kamniku ga blagosloviti neki neso hoteli!

Mar li zato „kunšt“ v jeseni bernjo pobira — ali trud nesebično daruje sosedam — nesem mogel poizvedeti.

Iz mestnega zbora Ljubljanskega.

V Ljubljani, 20. junija.

Ko je bil protest proti nemški ljudski šoli, vsprejet, poročal je podžupan V. Petričič v imenu finančnega odseka o pozivu na konferenco, katere bode v 26. dan t. m. na Dunaji zaradi posledic podžavljenja železnic. Poročevalec naznani, da je došel jednak poziv i deželnemu odboru kranjskemu, ki ima z mestom v tej zadevi jednak interes in je povabil mestni zastop, da bi odposlanec deželnega odbora zastopal tudi mesto pri tej konferenci. Finančni odsek uvižal je popolnem povabilo deželnega odbora in nasvetuje, da mesto plača polovico stroškov za odposlanca deželnega odbora, kateremu nasvetu zbor jednoglasno pritrdi in naroči mestnemu magistratu, naznaniiti Dunajskemu županu, da bode mesto Ljubljansko zastopal odposlanec deželnega odbora.

Poročevalec finančnega odseka g. V. Petričič nasvetuje dalje, naj se privatni doneski nabrani za gradnjo Resljeve ceste v znesku 2080 gld., ki so doslej naloženi v kranjski branilnici izroče loterij-skemu posojilnemu zakladu, čemur mestni zbor pritrdi.

V imenu stavbenega odseka poroča odbornik g. Žužek o stavbeni črti za novo zgradbo lekar-ničarja Majer-ja hiš na sv. Petra cesti. Stavbena črta naj se določi tako, da še ostane Šifrerjeva

bil ozdravil, nesem še nikdar nadel oklepa. Rane moje so se odprle, glej, kako mi teče kri izpod oklepne srajce! Dovolj, car, zaklicati glasniku, da iščem borca, ki bi se bojeval mesto mene!

Vjazemskega prošnja bila je proti pravilom. Kdor se ni hotel bti sam, moral je to prej objaviti. A ko se je začel dvoboj, se ni smelo več postaviti namestnika. Pa car je hotel pogubiti Morozova in je privolil v njega prošnjo.

— Ukaži klicati glasniku, — rekel mu je, — ako se dobi kdo hrabrejši od tebe! Ako se nikdo ne dobi, je Morozov očiščen in ti bodeš izročen rablju.

Vjazemskega so odpeljali za roki in kmalu so na njegovo povelje glasniki začeli klicati doli ob ograji s silnim glasom:

— Kdo iz slobodskih, Moskovskih ali družih ljudij se hoče bti z bojarjem Morozovom? Kdo se hoče bti za kneza Vjazemskega? Pridite, borci, pridite, bojevat se za Vjazemskega.

Pa na trgu je bilo vse tiho, nikdo se ni oglasil.

— Pridite, hrabri borci, dobri ljudje! — kričali so glasniki, — pridite! Kdor pobije Morozova, temu da knez vse svoje domovje, ako ga pa pobije prosti človek, dal mu bode ves denar, kar ga ima!

(Dalje prih.)

nekaj Bučarjeva hiša, dočim je magistrat nasvetoval, da se odstrani ista, in da g. Majer odstopi toliko od svojega vrta, da se napravi pot s sv. Petra nabrežja do Frančiškanskega mosta, proti primernej odškodnini. Stavbeni odsek misli, da bi zadostovalo 15 gld. za kvadratni meter, tako da bi vsa odškodnina, znašala 6050 gld.

Odbornik g. dr. Derč pravi, da se ne protivi nasvetom stavbinskega odseka v obče, a da če ostane Šiferjeva hiša, se bode Majerjeva hiša še bolj pomaknila proti mestu. Nasvetuje tedaj, naj bi se odobrila stavbena črta, katero je določil magistrat, tako da se odstrani Šiferjeva hiša.

Olbornik g. Pakič pravi, da ako se ne dovoli stavbena črta, kakor jo nasvetuje magistrat, bode gospod Majer za Šiferjevo hišo zidal in bode potem še grje.

Župan g. Grasselli opomni, da je odstranjenje g. Šiferjeve hiše prvi pogoj. Če se to ne zgodi, nema stvar nobenega pomena in ne služi prometu.

Pri glasovanju se ne vsprejme predlog gospoda dr. Derča, pač pa predlogi stavbinskega odseka.

V imenu policijskega odseka poroča mestni odbornik dr. vitez Bleiweis-Trsteniški o magistrata naredbah gledé novega tržnega reda živinskim semojem v Ljubljani in nasvetuje, da mestni zbor vzame iste naznanje.

Mestni odbornik gospod Ledenik poroča o Ljubljanske požarne brambe nasvetu, naj se odpravi trobentanje prodajalcev premoga, ter nasvetuje gledé na to, da je trobentanje prodajalcev premoga dosti različno od trobentanja ognjegascv in, da je prodajalcem premoga le dovoljeno trobentati po hišah, prepovedano pa po ulicah, da se nasvet požarne brambe odbije, čemur zbor pritrdi.

Za šolski odsek poroča g. dr. Derč in nasvetuje, naj se dovoli k stanarini šolskega vodje gosp. Andreja Praprotnik a 100 gl. doneska. Nasvet se odobri.

G. dr. Derč poroča potem v imenu šolskega odseka o prošnjah mestnih učiteljic Friderike Konšek in Emilije Guslov za petletnice. Mestni magistrat je nakazal F. Konškovi 50 gld. kot petletnico, kar pa ni pravilno, kajti petletnica se ima računati po §. 30. šolske postave od najnižje plače, ki je takrat iznašala pri F. Konškovi 420 gld., ne pa od povišane plače, katero je mestni zbor učiteljem in učiteljicam še le pozneje dovolil. Poročevalec gosp. dr. Derč tedaj nasvetuje, da se dovolijo petletnice imenovanima dvema učiteljicama od 1. novembra 1883, pa le po 42 gld. in da se naroči mestni blagajnici, kar se je izplačalo učiteljici F. Konškovi do sedaj preveč, da se jej v obrokkih odtegne.

Župan gosp. Grasselli pravi, da je predlog šolskega odseka v protislovju s prejšnjimi sklepi mestnega zbora, kajti popolnem pravilno je, da se za mesec november in december odmeri imenovanima učiteljicama petletnica od plače 420 gld. A ker se je mestnim učiteljem Bahovcu, Kumru in Močniku, slednjemu celo dvakrat odmerila petletnica od povišane plače, bi ne bilo pravilno, da bi se ravnalo v tem slučaju drugače. Sploh meni g. župan, da bi bilo želeti, da se izreče pravilno načelo.

Odbornik Hribar pravi, da je mestni magistrat že v proračun postavil petletnice po 50 gold.

Odbornik dr. Tavčar pravi, da je šolski odsek to vprašanje pretresel natanko in vestno, a niti v šolskem zakonu ni določbe, da bi se izmerile petletnice po višji plači, niti v Šukljevem predlogu. Ako se je v preteklosti sklepalo tako, storilo se je to napačno in bilo storjeno v zmoti ali površnosti, reguliranje plač pa ne more uplivati na preteklost, tedaj nikakor na določbo višočine petletnic. Konečno dr. Tavčar želi, da bi mestni magistrat mestnemu zboru poročil, kateri učitelji uživajo petletnice po povišani plači.

Odbornik Hribar odvrne, da je očitjanje nevednosti ali površnosti neumestno. Magistrat je sestavil mestni proračun, katerega je pregledal finančni odsek in odobril mestni zbor. Govornik predlaga, ker se mestnim učiteljicam po reguliranju plač, dohodki neso nič kaj poboljšali in ker tu ni na pravem mestu štediti, naj se njim dovolijo petletnice po povišani plači po 50 gld. na leto.

Poročevalec dr. Derč pravi, da tudi po razjasnilih g. župana ne odstopi od predloga šolskega odseka, kajti šolska postava določa v §. 30, da se ima petletnica izmeriti po najnižji plači. Čudno pa je, da je magistrat odmeril učiteljicam petletnice po 50 gld., učitelju Razingerju pa hoče petletnico na-

kazati le z 42 gld. Tedaj priporoča poročevalec šolskega odseka nasvete.

Župan Grasselli opomni, da je o tej zadevi doslej delal brez sisteme deželni šolski svet kranjski in z njim sedanji in prejšnji mestni zastop, kateri zadnji je petletnice v vsakem slučaju določeval drugače, dasiravno je bil poročevalec v prejšnjem mestnem zboru mož (Pirker), o katerem bi bilo misliti, da je nekaka avtoriteta v tolmačenju šolskih postav. Tedaj leži krivda v tem, da je šolska postava nejasna.

Pri glasovanju vsprejme se predlog g. Hribarja, da se dovolijo petletnice od povišane plače po 50 gld.

Potem se sklene javna seja in prične tajna.

Domače stvari.

— (Na Dunaj odide) jutri deželnega glavarja namestnik g. župan Grasselli kot zastopnik kranjskega deželnega odbora in Ljubljanskega mestnega zbora h konferenci, ki se snide na poziv Dunajskega župana dne 26. t. m. zaradi posledic podržavljenja železnic na deželne in občinske priklade.

— (Osobne vesti.) Gosp. profesor Vincencij Borštnar dobil je po umirovljenju dra. Nejedlija razpisano mesto na gimnaziji Ljubljanski. — V pomočno službovanje prestavljen je g. Avguštin Vester iz Budejovic v Ljubljano. Bolehnega A. Heinricha nadomestuje suplent dr. Gratzi, ki je rodom Nemec, se že toliko slovenski naučil, da bode drugo leto že v naščini predaval. — Gosp. Žiga Bohinec prestavljen je iz škofijske pisarne kot duhovni pomočnik v Trnovsko faro. To je že drugi slučaj po smrti pokojnega vladike Pogačarja, da se čutijo učinki neke ostre sape, ki hoče uporabiti čas, dokler ima dušek. — Gosp. Jan. Podboj gre za kurata v Št. Peter, g. Strupi pa iz Radeč kot kaplan v Slavino.

— (Sokolov kres.) Dasi vreme ni bilo preveč ugodno, je vender jako mnogo občinstva, več kakor tani, prihitelo na Rožnik, ogledat si lepi večerni prizor, ki se kaže na kresni večer. Videlo se je mnogo krescv (baje 100) po širnem obzorju. Ob 9. uri zanetil se je Sokolov kres, potem pa umešalni ogenj, ki je izpal v občno zadovoljnost in pohvalo.

— (Narodnim društvom!) Z ozirom na to, da mora odbor „Slovenskega bralno-podpornega društva v Gorici“ naznaniti slavnemu c. kr. glavarstvu v Gorici pravočasno vsa ona društva, ki nameravajo korporativno se udeležiti slavnosti blagoslovljenja zastave podpisanega društva v dan 6. julija t. l. želelo bi se, da ona narodna društva na Kranjskem, katera mislijo o tej priliki to društvo korporativnim pohodom počastiti, to kar najhitreje mogoče predsedništvu društva naznaniti blagovolé. Slovensko bralno-podporno društvo v Gorici 23. junija. 1884.

— (Mnogo imenovani Elushegg), c. kr. okrajni glavar v Losinju, istrski Vesteneck, prestavljen je v Pulj. Žal, da ni odšel v kak drug kraj a la Deutsch-Landsberg!

— (Nezaupnico), na katerej je podpisanih blizu 300 volilcev, dobil je g. Burgstaller, zastopnik V. volilnega okraja v mestnem, oziroma deželnem zboru Tržaškem. Prav dobro sestavljena nezaupnica našteva vse slučaje, v katerih je Burgstaller ravnal proti interesom svojih volilcev, osobito v debati zaradi slovenskih ljudskih šol, v zadevi pogozdovanja okolice, pred vsem pa zaradi zavračanja poslanca g. Nabergoja v seji, ko je mestni zbor ukazal okolici, da mora voliti črednike. Kritikujejo se razni ukrepi mestnega zbora, pri katerih je B. sodeloval, protestuje se proti izreku: „5. okraj je moj okraj!“, ker volilci nečejo biti le volilno orodje, in konečno izreče nezaupanje in pričakovanje, da bode B. storil, kar mu velevali čast in lojalnost nasproti volilcem. Volilci so s to nezaupnico pokazali svojo zavednost in politično zrelost. Vso čast pred njimi!

— (Borovnica — francoska.) Madama Adam, urednica časopisa „Revue nouvelle“, popisuje svoje potovanje v Pešto in omenja v prvem poglavju tudi Kranjske. Borovniški most vzbudil je njeno pozornost, nič manj pa tudi kraj. Posebno jej dopada vas Borovnica (Franzdorf), kajti njeni prebivalci so Francozje. Tako domača se jej zdi vas; po širokem barji pasó se konji; hiše so v normanskem slogu, imajo slamnate strehe, golobnjake in mala okna. „Prebivalci ohranili so še svoj (francoski) jezik, katerega se žup-

nik še na leci poslužuje“. To je vsaj dovolj duhovito pisano, ka-li?

— (Avstrijskih zdravnikov) letošnji šesti shod bode letos v 9. in 10. dan septembra meseca v Brnu. Med drugim se je določil za dnevni red tudi predlog, prositi državni zbor, da kmalu reši peticijo za ustanovljenje zdravniških zbornic; dalje predlog, naj se pregledajo avstrijski zakoni za zdravstvo, naj se iztrebi zastarele in v zakonik zbere pregledane naredbe. Zboru se bode tudi poročalo o zdravnikih-skazah.

— (Četrta mejnarodna ribarska konferencija) se snide na Dunaji v 26. dan septembra meseca t. l. Pod protektorstvom cesarjeviča Rudolfa se bode obravnavalo vprašanje: Kako naj Avstrija in sosedne države postopajo, da se ribarstvo pospeši v porečju Labe, Odre, Visle, Donave, Dnjestra, Pruta, Buga in v Bodenskem jezeru? Povabljená so ribarska društva tistih deželá, po katerih tekó omenjene vode.

— (Fucarji — roparji.) V 20. dan junija so bili zatoženi pred porotnim sodiščem Fran Benedik 19 let star in France Dagarin 17 let, fanta iz Škofje Loke hudodelstva ropa. Dne 9. marca t. l. mej božjo službo so v družbi s 15letnim Tomažem Kalanom na potu za gradom v Škofji Loki fucali za krajcarje. Kalan je imel 28 kr., Benedik 52 kr., Dagarin pa je bil suh. Že mej igro očital je Benedik Kalanu, da goljufa, ker pade pri njem zmirom „konj“ in nikoli „cifra“ in da če bode goljufijo nadaljeval, bode moral denar nazaj dati. Benedik pa je Dagarin-u posodil 12 ali 15 kr. Ko je bilo konec igre imel je Dagarin 1 kr., Kalan 42 kr. in še svojih 28 kr., Benedik pa 3 kr. Benedik zaupil je na Kalana: „Denar sem“ in ko ga ni hotel dati, prijel ga je čez pas, Dagarinu pa je velel, naj mu usta tišči, da ne bo upil. Benedik je potem Kalanu s silo pest odprl, v kateri je tiščal dobljeni denar in mu ga vzel, potem pa je Benedik Kalana še zgrabil, na tla vrgel in mu vzel 27 kr., o katerih je Kalan, trdil, da so njegova lastnina. V Škofji Loki so se potem fucarji pogajali, Dagarin je hotel dati Kalanu jedini krajcar, katerega je imel, Benedik pa mu je ponudil tri krajcarje, a Kalan je zahteval 10 krajcarjev. Državni pravdnik nasvetoval je porotnikom, naj oba glavna vprašanja, glaseča se na hudodelstvo ropa, potrde. Zagovornik dr. Ahazhiz pa zanikava, da bi bilo v tem dejanju hudodelstvo ropa. Dejanje obeh zatožencev, kot nezrelih fantov, pa tudi Kalana, je kaznovati po politični oblasti, ker je takim pobalinom igra z denarjem, posebno pa „fucanje“ sploh prepovedano, sosebno pa še v nedeljo mej sv. mašo, ko imajo taki pobalini biti v cerkvi. Porotniki (načelnik gosp. Anton Klein) so njim stavljeni vprašanji, je enoglasno zanikali in sodišče je Benedika in Dagarina zatožbe oprostilo in odločilo, da se izpustita iz preiskovalnega zapora, v katerem sta bila od meseca marca. Opomniti nam je, da se je vršila vsa obravnava slovenski, državnega pravdnika namestnik g. Pajk, zagovornik g. dr. Ahazhizh so pledirali slovenski in tudi resumé predsednika g. Zhubra pl. Okrog-a bil je slovenski.

— (V Vizinjani) v Istri odprla se je večeraj s pošto združena brzajavna postaja z omejeno dnevno službo.

— (Preustrojba avstrijske deželne brambe.) „Naredbenik za deželno brambo“ je z 19. dne t. m. nova organična določila razglasil za domobranstvo. Nekoliko izprememb bodo pa v ustroju deželne brambe prouzročila ta določila. Vojaška teritorialna poveljstva — da preobčimo nekoliko poglavitnijih točk — so podjedno domobranska teritorialna poveljstva za zavode c. kr. deželne brambe, nahajajo se v njih področji. Ta poveljstva imajo zlasti gledati, da se popoljuje neaktivni častniški voj in da se vsaj jedna šola za aspirante častniške v deželni obrambi postavi v vsakem okraju. Poveljnik deželne brambe je dotični vojni poveljnik; on je v svojem okraju prvi vojak, on sodi in more nadzirati. Namestuje ga tisti, kdor ga nadomestuje kot vojnega poveljnika. Pomagajo mu pri domobranskih zadevah v miru generali ali vrhovniki. V mobilizaciji je deželni brambi poveljnik vojaški poveljnik, ki je stopil na mesto vojnega poveljnika. Deželna bramba šteje 82 batalijonov pešcev ali strelcev; za mobilizacije ima vsak batalijon štiri vojne kompanije, jedno namestovalno, ali eventualno za reservo, trije ali štirje batalijoni pa so združeni v jeden regiment. Da se to v vojni lagje vrši, se že za miru batalijoni upravljajo z ozirom na ono potrebo, in to je posel upravne komisije, kateri je na

